

U ovome radu, koji se bazira na proučavanju 200 maceriranih preparata srednje lobanjske jame kao i na 154 primerka sagitalno presečenih lobanja, pored dimenzija hoana, o kojima postoje kontradiktorna shvatanja u literaturi, želeli smo isto tako da proučimo i eventualni uticaj kifoze lobanjske baze, koja nastaje u toku evolucije čovečje lobanje, na oblik i veličinu hoana.

Na osnovu stečenih rezultata, kao i na osnovu nalaza iz naših ranijih radova možemo istaći sledeće činjenice:

1) Kod osoba muškog pola srednja vrednost za visinu hoana iznosi 26,44 mm, a za širinu ovih otvora 13,42 mm. Kod žena prosečne vrednosti dimenzija hoana su nešto manje i iznose 24,54 mm: 12,90 mm.

2) Kifoza lobanjske baze, koja se izražava veličinom sfenoidnog ugla, nema uticaja na dimenzije hoana (tabela 1). I pored čestih i znatnih varijacija visine tela sfenoidne kosti, koje odozgo ograničava hoane, znatnije varijacije dimenzija hoana nisu zapažene (tabela 2).

3) Kod jake kifoze lobanjske baze, odnosno kod malog sfenoidnog ugla (slika 2) telo sfenoidne kosti je vrlo visoko, ali, pošto je u ovakvim slučajevima i zadnji deo nosne duplje visok, ne dolazi do sužavanja hoalnog otvora i suprotno: kod velikog sfenoidnog ugla (slika 1), telo sfenoidne kosti je nisko, ali kako je u ovim slučajevima i zadnji deo nosne duplje obično nizak, vertikalni prečnik hoana se ne povećava.

4) Prema tome, kod kifoze lobanjske baze, bez obzira na njen intenzitet, ne dolazi do nesklada u razvitku i dimenzijama hoanalnih otvora.